

ȘERBAN CONSTANTINESCU

În anii războiului pentru întregirea neamului 1916—1918, soldații și ofițerii armatei române au săvârșit numeroase acte de curaj, vitejie și eroism. Printre cei ce au luptat cu credința fermă că nici un sacrificiu nu este prea mare pentru apărarea gliei străbune, a libertății și independenței patriei, a fost și căpitanul Grigore Ignat, căzut eroic în zilele marii bătălii de la Mărășești din vara anului 1917.

Căpitanul Grigore Ignat s-a născut la 2 august 1889 în orașul Bîrlad, fiind fiul lui Enache și Elisabeta Ignat. Tatăl său participase la războiul de neam (1877—1878), cu gradul de sergent fiind înaintat după război, pentru curajul dovedit în lupte la gradul de sublocotenent de rezervă. Povestirile tatălui său cu privire la vitejia militarilor români în luptele de la Grivița, Rahova, Plevna, au trezit un ecou deosebit în sufletul lui Grigore Ignat, ele sădind sentimentul dragostei față de faptele înaintașilor și respectul față de jertfele lor. Acestea au avut un rol determinant în alegerea profesiei, astfel că după terminarea claselor primare și a liceului în orașul natal, și-a manifestat dorința de a urma școala de ofițeri. În luna în care a împlinit vârsta de 19 ani, respectiv în august 1908, tânărul Grigore Ignat, în urma susținerii cu succes a examenului, este admis ca elev la Școala militară pentru ofițeri de infanterie din București. Neîmpăcându-se cu regulul și disciplina școlii militare, la început își manifestă dorința de a se retrage, dar cu tact și blîndețe comandantul de companie, căpitanul Constantin Dragu, reușește să-l determine să renunțe la acest gând. Încă din anul I se dovedește un elev sirguincios și disciplinat demonstrînd că este într-adevăr atras de cariera militară. La încheierea primului an de studiu, elevul Grigore Ignat era apreciat de comandantul de companie, ca un element cinstit, muncitor, inteligent și serios. În continuare în foaia de notare se menționa că în timp de pace va fi un instructor și educator bun, iar în timp de război va fi un oștean brav și viteaz dotat cu mult spirit de inițiativă, știind să cîștige încrederea subordonaților săi¹. Aceste aprecieri vor fi confirmate din plin atît pe timp de pace, cît mai ales pe cîmpul de luptă unde comportarea

sa vitejească l-a înscris pe vecie în cartea de onoare a eroilor poporului nostru.

După terminarea școlii de ofițeri care avea o durată de 2 ani, la 1 iulie 1910 este avansat la gradul de sublocotenent și repartizat la Regimentul 12 Cantemir din orașul Bîrlad. În continuarea perfecționării pregătirii militare a mai urmat în anul 1913 cursurile Școlii speciale de infanterie din București, fiind clasificat la încheierea cursului al 27-lea din 128 ofițeri, precum și școala de trageri a infanteriei, cursul de mitraliere². În această perioadă este avansat și la gradul de locotenent.

Desfășurându-și activitatea în diferite regimente este apreciat de superiori pentru cunoștințele pe care le poseda cu precădere la instrucția focului, încredințându-i-se comanda companiei de mitraliere. Activitatea ofițerului Grigore Ignat probează și alte calități ale acestuia, ca aceea de bun educator, el adesea povestind cu mult patos subordonaților săi, generație destinată a realiza unitatea noastră națională, despre faptele de vitejie și eroism ale oștenilor lui Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, sau ale celor care au luptat pentru dobândirea independenței de stat a României. Caracteristic pentru munca de ofițer de regiment a lui Grigore Ignat este „sentimentul datoriei, din convingere, munca pe tăcute și fără reclamă; robit de dragostea pentru ostași de sub comanda sa, arzînd de dorința de a-i vedea veseli, vioi, voioși, și bine pregătiți de război”³.

La data intrării României în primul război mondial, 14 august 1916, tînărul locotenent se găsea în Regimentul 51 infanterie Galați, din cadrul Diviziei 6 Infanterie. Unitatea din care face parte nu participă la primele lupte purtate de armatele române pentru eliberarea Transilvaniei, ci ea primește misiunea de a se deplasa pe frontul din Dobrogea unde situația devenise dificilă prin ofensiva declanșată de armatele Puterilor Centrale. Această situație critică a fost rezultatul nerespectării de către puterile Antantei a acordului încheiat cu România, care prevedea declanșarea unei puternice ofensive în Peninsula Balcanică cu scopul de a preîntîmpina un eventual atac al României prin Dobrogea, de către germani și aliații lor.

Subunitatea comandată de locotenentul Grigore Ignat primește bozul focului la 13 septembrie 1916 pe frontul din sudul Dobrogei, unde după mai multe atacuri ale inamicului, militarii Regimentului 51 sprijiniți de focul puternic al mitralierelor pornesc la contraatac, dușmanul fiind respins în acest sector al frontului. Tînărul locotenent participă în continuare cu compania sa de mitraliere din compunerea Regimentului 51 infanterie la ofensiva declanșată de armata română la 1 octombrie 1916 pe acest front, obținîndu-se unele succese materializate în eliberarea unor localități ocupate de cotropitori. Din nou s-a remarcat maniera cu care tînărul ofițer și-a condus soldații în luptă, prin exemplul său personal de oștean dîrz și neînfricat, gata să-și sacrifice viața pentru apărarea pămîntului românesc.

Cu toate aceste succese, frontul este rupt de atacurile repetate ale unui dușman numeros și Regimentul 51 infanterie ca și alte unități

românești, sînt repliate pe un aliniament la nord de calea ferată Cernavodă—Constanța.

Făcîndu-și datoria cu cinste pe cîmpul de luptă și în semn de recunoaștere a meritelor sale, locotenentul Grigore Ignat este avansat în mod excepțional la gradul de căpitan la 13 noiembrie 1916⁴.

În cursul lunii noiembrie 1916 căpitanul Grigore Ignat participă, alături de alte trupe din Regimentul 51/52 infanterie, la luptele grele purtate de armata română pe Valea Oltului, la Drăgășani și în jurul capitalei pentru a ôpri înaintarea unui inamic superior ca tehnică de luptă și număr.

În prima parte a anului 1917, armata română evacuată în Moldova este supusă unui profund proces de reorganizare și înzestrare, ea fiind dotată în acest sens cu armament și tehnică de luptă modernă. Conform noii reorganizări, Regimentul 51/52 din care, după cum am văzut făcea parte și căpitanul Ignat, intră în componența diviziei a 13-a care era cantonată în zona Hîrlău. La Botoșani în lunile ianuarie-februarie 1917 el urmează cursurile unei școli speciale de mitraliere, unde se face remarcat prin interesul pe care îl depune pentru cunoașterea și minuirea noului armament automat aflat în dotarea ôștirii române, obținînd la sfîrșit calificativul „f. bine”⁵.

În luna aprilie a început impulsionearea instrucției unităților care intrau în compunerea Diviziei a 13-a infanterie. Compania instruită de căpitanul Grigore Ignat lăsa o impresie excelentă, observîndu-se că o mîna de artist muncea cu pricepere și pasiune la pregătirea ôstașilor în vederea viitoarelor operațiuni militare⁶. În primele zile ale lunii iunie, Divizia a 13-a primește ordinul de a se îndrepta spre linia frontului, fiind destinată a participa la ofensiva pe care o pregătea comandamentul român; în cele din urmă la 24 iulie unitatea va fi îndreptată spre Mărășești, unde dușmanul pregătea declanșarea unui atac de mari proporții.

Armatele germano-austro-ungare conduse de vestitul general Mackensen hotărăsc reluarea ofensivei, urmărind înfrîngerea trupelor româno-ruse de pe frontul din sudul Moldovei, scoaterea României din război și deschiderea astfel a drumului spre Ucraina.

În dimineata zilei de 6 august 1917, la orele 6,30, pe frontul de la Mărășești, peste 1 000 de tunuri germane intră în acțiune și timp de peste trei ore aruncă o ploaie ucigătoare asupra tranșeelor românești. După această formidabilă pregătire de artilerie, infanteria inamică începe să atace în valuri succesive. Atacul este îndreptat către sectorul apărat de divizia a 13-a, respectiv spre intervalul dintre Regimentul 47 și 51/52 infanterie. Tocmai în această zonă era amplasată și compania de mitraliere comandată de căpitanul Grigore Ignat. Cu toată vitejia militarilor Diviziei a 13-a, trupele germane în ciuda unor grele pierderi, pătrund în sectorul apărat de această unitate, comandată de bravul general Ion Popescu. Șeful de stat major al diviziei, colonelul C. Dragu își amintește că la ora 10,30 frontul acestei unități este rupt la punctul dintre Regimentele 47 și 51, făcîndu-se o pungă în centrul diviziei adîncă de 1 km. Dar înaintarea impetuoasă a dușmanului va fi oprită dinspre răsărit de focul precis al vitejilor apărători comandați

de căpitanul Grigore Ignat⁷. Aceștia apără cu o dîrzenie rar întîlnită, așa cum au fost instruiți și educați de comandantul lor, zona în care se aflau, cota 100, ținînd pe loc pe dușman. Menținerea acestei poziții de importanță strategică, de către compania lui Ignat, respectiv întîrzierea inamicului în ofensiva sa, a avut o importanță excepțională, ea facilitînd în cele din urmă declanșarea după ora 11 a unui vijelios contraatac al românilor, în urma căruia inamicul este respins. „Un ceas de întîrziere a înaintării dușmanului însemnase cîțiva kilometri de apropiere a rezervelor diviziei, care soseau în pas alergător la locul primejdiei”⁸. După această dramatică înclăștare piesele companiei de mitraliere comandate de căpitanul Grigore Ignat au fost găsite aproape acoperite de cadavre românești și germane. La piesa nr. 1 a fost găsit corpul viteazului comandant ciuruit de gloanțe și baionete cu capul culcat pe mitralieră și cu degetul pe trăgaci.

Pentru exemplul său de supremă jertfă pe cîmpul de luptă a fost dat înaltul ordin de zi nr. 41/917 în care se spune printre altele: „acest sfîrșit eroic îi va cinsti pururea memoria și-l aduc la cunoștința ostașilor țării, drept pildă vie de înălțător avînt patriotic și sublim sacrificiu al vieții, pentru întregirea neamului”⁹.

La propunerea generalului Ion Popescu, comandantul diviziei, căpitanul Grigore Ignat a fost decorat post-mortem cu cea mai înaltă decorație militară românească, ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, care a fost înmînat soției eroului, împreună cu o scrisoare din partea celui care a propus decorarea.

Pilda de eroism a căpitanului Grigore Ignat, care a luptat neînfricat pînă în ultima clipă a vieții, va rămîne pururea vie în memoria tuturor românilor, ea constituind un simbol al luptei poporului nostru pentru independență și unitate națională, o filă glorioasă în fața căreia ne plecăm frunțile.

NOTE

¹ V. Mocanu, *Căpitanul Grigore Ignat*, București, 1967, p. 7.

² *Ibidem*, p. 14.

³ *Gazeta Frontul Mărășești*, III, 15, octombrie 1933, p. 26.

⁴ I. Scurtu, *Grigore Ignat, în Presărași pe-a lor morminte ale laurilor lui*, București, 1978, p. 104.

⁵ V. Mocanu, *op. cit.*, p. 54.

⁶ *Gazeta Frontul Mărășești*, III, 15, octombrie 1938, p. 26.

⁷ *Ibidem*, p. 27.

⁸ C. Kirîțescu, *Istoria pentru întregirea României, 1916—1919*, II, p. 576.

⁹ V. Mocanu, *op. cit.*, p. 109.